



## ROZSUDOK

### V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobcu : **I. J. M., B., K.,** zast. J.. M.. A. C., P., advokátom, C., Š., proti žalovanému: **Univerzita Komenského v Bratislave, rektor Univerzity Komenského v Bratislave,** Šafárikovo nám. 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia rektora Univerzity Komenského v Bratislave č. OL 310/2007 zo dňa 13. septembra 2007, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 S 304/07-66 zo dňa 8. októbra 2008, takto

#### r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 S 304/07-66 zo dňa 8. októbra 2008 **m e n í** tak, že rozhodnutie rektora Univerzity Komenského v Bratislave č. OL 310/2007 zo dňa 13. septembra 2007 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný je **p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume **555,30 €** do rúk jeho právneho zástupcu J.. M.. A. C., P., v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

### **O d ô v o d n e n i e :**

Napadnutým rozsudkom krajský súd zamietol odvolanie žalobcu, ktorým sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie dekana Právnickej fakulty Univerzity Komenského (ďalej len „PFUK“) č. 2576/2006/Kop DIV/7 zo dňa 5. júna 2007 a bola zamietnutá žiadosť žalobcu o preskúmanie tohto rozhodnutia o vylúčení žalobcu zo štúdia pre nesplnenie požiadaviek spočívajúcich v neúspechu v absolvovaní opakovane zapísaného povinného predmetu „Teória Práva II“.

Prvostupňový súd dospel k záveru, že vo veci bol náležite zistený skutkový stav veci a rozhodnutie žalovaného bolo vydané v súlade so zákonom.

Súd bol toho názoru, že ak by aj žalobcom namietané skutočnosti boli opodstatnené, nemohli mať za následok nezákonnosť napadnutého rozhodnutia, pretože dôvody pre vylúčenie žalobcu zo štúdia stanovené Študijným poriadkom PFUK a zákonom č. 131/2002 Z.z. boli jednoznačne naplnené tým, že opakovane zapísaný povinný predmet „Teória Práva II“ žalobca neabsolvoval úspešne. Preto v postupe žalovaného a vo vydaných rozhodnutiach nevidel súd žiadnu nesprávnosť alebo nezákonnosť.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. a vzhľadom na neúspech v konaní žalobcovi nepriznal právo na náhradu trov konania.

Proti rozsudku žalobca podal odvolanie a žiadal aby odvolací súd zrušil rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňové rozhodnutie a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Alternatívne žiadal, aby odvolací súd zrušil prvostupňový rozsudok a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietal, že nebol dostatočne zistený skutkový stav veci. Uviedol, že podstatný dôkaz za jeho vylúčenie zo štúdia nebol predložený a nenachádza sa v spise. Rozhodujúca skúška bola vedená písomnou formou a žalovaný orgán rozhodujúcou písomkou, ktorá bola dôvodom na jeho vylúčenie nedisponuje. Uviedol, že zo strany školy bol diskriminovaný. V podanom odvolaní ďalej žalobca zopakoval skutočnosti, ktoré už uviedol v podanej žalobe. Nakoľko opatrením dekana PFUK mu bol stanovený opravný termín ku skúške z „Teórie Práva I“ až na 20. júna 2006, nemal možnosť do konca školského roka 2005/2006 absolvovať tri termíny skúšok z „Teórie Práva II“ tak, ako to predpokladá Študijný poriadok PFUK, čím došlo podľa tvrdenia žalobcu k jeho bezdôvodnému znevýhodneniu oproti iným študentom,

ktorí mali možnosť zapísať si termíny skúšok v rámci celého skúšobného obdobia a absolvovať ich do konca uvedeného školského roka. Žalobca sa v dobrej viere domnieval, že nakoľko zavinením žalovaného nemohol riadne termíny skúšok z „Teórie Práva II“ absolvovať v školskom roku 2005/2006, má takéto právo v nasledujúcom školskom roku bez toho, aby si uvedený predmet opakovane zapisoval. Dôvodil, že stanovenie nevhodného termínu skúšky z „Teórie Práva I“, ktorej úspešné absolvovanie je podmienkou skúšky z predmetu „Teória Práva II“, v kombinácii s požiadavkou Študijného poriadku vyčerpať všetky tri termíny do konca školského roka, znemožňovali podľa žalobcu uplatnenie jeho práv a boli v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca tvrdí, že predmet „Teória Práva II“ si sám do druhého ročníka nezapisoval a bol mu dopísaný dodatočne neznámymi osobami zo študijného oddelenia PFUK, o čom má podľa jeho vyjadrenia svedčiť rozdiel medzi písmom žalobcu a písmom, ktorým boli dopísané predmety do jeho indexu. Uviedol, že jeho plánom bolo zapísať si opakovane predmet „Teória Práva II“ až po neúspešnom absolvovaní pôvodných troch termínov z tohto predmetu zaručených študentovi na vykonanie skúšky Študijným poriadkom, a to konkrétne v treťom ročníku štúdia, čo pripúšťa Študijný poriadok v článku 10 ods. 2. Namietal tiež objektivitu hodnotenia jeho výkonu na skúške z „Teórie Práva II“.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že zotrváva na obsahu vyjadreniach k podanej žalobe zo dňa 14. januára 2008. Navrhol, aby odvolací súd prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdil. Tvrdenia žalobcu o jeho údajnej diskriminácii považoval za absurdné, nepravdivé a účelové. Súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav veci a všetky jeho závery o skutkových zisteniach na základe vykonaných dôkazov sú správne. Žalobca bol vylúčený zo štúdia z dôvodu nesplnenia požiadaviek vyplývajúcich zo študijného programu a zo Študijného poriadku.

Tvrdenia žalobcu považoval za neopodstatnené, účelové a klamlivé. Podľa článku 14 odseku 3 Študijného poriadku bolo žalobcovi umožnené absolvovať jeden riadny a jeden opravný termín. V každom semestri sú zverejnené termíny na skúšky tak, aby bol dodržaný článok 13 odsek 5 Študijného poriadku. Žalobca sa zúčastnil na opravnej skúške a termín tejto skúšky nenamietal. Na túto skúšku sa sám a dobrovoľne prihlásil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že

odvolanie žalobcu je dôvodné. Vo veci konal na nariadenom pojednávaní dňa 18. novembra 2009. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 17. decembra 2009.

Podľa čl. 1 ods. 1 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát. Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Ústavný súd Slovenskej republiky princíp materiálneho právneho štátu vyjadril v právnom názore : „V právnom štáte, v ktorom sú ako neoddeliteľné súčasť okrem iných stelesnené princípy, ako sú právna istota a spravodlivosť (princíp materiálneho právneho štátu), čo možno spoľahlivo vyvodit' z čl. 1 ústavy, sa osobitný dôraz kladie na ochranu tých práv, ktoré sú predmetom jeho úpravy. Povinnosťou všetkých štátnych orgánov je zabezpečiť reálnu možnosť ich uplatnenia tými subjektmi, ktorými boli priznané. „(I.ÚS 17/1999, nález z 22. septembra 1999, Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 1999, s. 365, zhodne I.ÚS 44/1999. Nález z 13. októbra 1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 1999, s. 382)“.

Základnú premisu materiálneho právneho štátu prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmavajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkoch zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

V intenciách ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov“ sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 250j ods. 1 O.s.p. ak súd po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe dospel k záveru, že rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom, vysloví rozsudkom, že sa žaloba zamietá.

Podľa § 250j ods. 2 písm. d/ O.s.p. súd zruší rozhodnutie správneho orgánu a podľa okolností aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vráti vec žalovanému správneho orgánu na ďalšie konanie, ak po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v medziach žaloby, dospel k záveru, že rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov.

Podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. ak odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie správneho orgánu v medziach žaloby nie je v súlade so zákonom a súd prvého stupňa žalobu zamietol, môže rozsudok prvého stupňa zmeniť tak, že zruší rozhodnutie správneho orgánu a vec vráti žalovanému správneho orgánu na ďalšie konanie. Inak o odvolaní rozhodne spôsobom podľa § 219 až 221 O.s.p..

V odvolacom konaní najvyšší súd v intenciách dôvodov podaného odvolania posudzoval zákonnosť žalobcom napadnutého rozhodnutia ako je rozsudok krajského súdu, ktorý zamietol žalobu žalobcu.

Z administratívneho spisu žalovaného zistil nasledovné skutočnosti :

Rozhodnutím dekana Právnickej fakulty zo dňa 20. februára 2006 č. ŠO 1464/2006/ČER.DIV/7 bol žalobca v zmysle § 66 ods. 1 zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov vylúčený zo štúdia pre nesplnenie požiadaviek, ktoré vyplývajú zo študijného programu a študijného poriadku. Predmetné rozhodnutie je odôvodnenie čo sa týka merita veci jednou vetou.

Na základe žiadosti žalobcu o preskúmanie prvostupňového rozhodnutia žalovaný rozhodnutím zo dňa 13. septembra 2007, č. OL 310/2007 žiadosť žalobcu zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

Podľa názoru odvolacieho súdu je v danej veci podstatnou skutočnosťou, či žalobca ako študent právnickej fakulty úspešne absolvoval študijný program, t. j. či úspešne resp. neúspešne absolvoval skúšku z Teórie Práva II.

Odvolačný súd zistil, že dekan fakulty listom z 11. januára 2008 oznámil žalobcovi, že nie je možné mu sprístupniť dokument – zo skúšky zo dňa 21. mája 2007.

Je nesporné, že táto skutočnosť bola známa prvostupňovému správneému orgánu ako aj orgánu rozhodujúcemu o žiadosti na preskúmanie prvostupňového rozhodnutia.

Odvolačný súd zastáva názor, že vo veci rozhodujúce orgány mali bez toho, že by vznikli pochybnosti o ich tvrdeniach sa v rozhodnutiach jednoznačne vysporiadať so skutočnosťou, či boli splnené dôvody na vylúčenie žalobcu zo štúdia pre nesplnenie požiadaviek, ktoré vyplývajú zo študijného programu a zo študijného poriadku a to aj s ohľadom na stratu dokumentácie – písomnej odpovede a skúšky žalobcu zo dňa 21. mája 2007 u pani J. N. V., P..

Podľa čl. 33 ods. 7 veta prvá Študijného poriadku Univerzity Komenského v Bratislave, Právnickej fakulty vo veciach podľa ods. 2, 4, 5 a 6 vydá dekan rozhodnutie.

Podľa ods. 8 cit. vnútorného poriadku predpisu veta prvá rozhodnutie musí byť vyhotovené písomne, musí obsahovať výrok s odkazom na príslušné ustanovenie, odôvodnenie na základe zisteného skutkového stavu veci a poučenie o možnosti podať žiadosť o preskúmanie.

Je pravdou, že na konanie vo veciach študijných práv a povinností študenta sa nevzťahuje zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ods. 14 čl. 33 cit. vnútorného predpisu).

Citovaný vnútorný predpis formuluje náležitosti rozhodnutia vo veciach študijných práv a povinností študenta všeobecne. Na druhej strane však nemožno neprihliadať na skutočnosť, že slovenské právo je súčasťou európskeho právneho systému. Preto je potrebné, aby aj vnútorný predpis, ktorý zakotvuje pravidlá a zásady pre rozhodovanie vo veciach študijných práv a povinností bol v praxi interpretovaný v duchu európskeho štandardu všeobecných pravidiel správneho práva, v súlade s princípmi dobrej správy.

Princípy dobrej správy sú vyjadrené v odporúčaniach Rady Európy a na tieto princípy odkazuje aj európska judikatúra.

Slovenská republika ako právny štát a člen Európskej únie presadzuje súladnosť správania správneho orgánu so všetkými právnymi predpismi v intenciách čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a aj s princípmi dobrej správy.

Uplatnenie princípov dobrej správy v právnej praxi znamená, že každé rozhodnutie musí byť náležite odôvodnené, aby bolo transparentné a preskúmateľné.

Nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov spočíva v nedostatku dôvodov skutkových. Nepreskúmateľnosť je takou vadou, ktorá bráni súdu vecnému preskúmaniu zákonnosti rozhodnutia. Za také vady sú podľa judikatúry správnych súdov považované prípady, keď správny orgán oprie rozhodovacie dôvody o skutočnosti v konaní nezisťované, prípadne zistené v rozpore so zákonom, alebo prípady, ak nie je zrejmé, či boli dôkazy vykonané. Vadou, ktorá má za následok následnú nepreskúmateľnosť rozhodnutia tiež je, ak v odôvodnení rozhodnutia nie je náležite vecne opísaný skutok, ktorý bol dôvodom pre vydanie rozhodnutia s uvedením dôkazov a ich hodnotením, ktoré boli podkladom pre vydanie rozhodnutia.

Odvolačí súd dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného je nepreskúmateľné, nakoľko v odôvodnení rozhodnutia nie je náležite vecne opísaný skutok, ktorý bol dôvodom pre vydanie rozhodnutia s uvedením dôkazov a ich hodnotením, ktoré boli podkladom pre vydanie rozhodnutia.

Z ohľadom na túto vadu rozhodnutie, ktorá zakladá jeho nepreskúmateľnosť, odvolací súd rozhodol bez toho aby sa musel zaoberať vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

Za tohto stavu odvolací súd rozhodol tak, že napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p. a § 246c ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej

republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov v sume 555,30 €. Trovy pozostávajú z trov právneho zastúpenia v prvostupňovom konaní, ako aj v odvolacom konaní a v zaplatení súdnych poplatkov za podanie žaloby a odvolania (2x2000 Sk – 4000 Sk).

Trovy prvostupňového konania (do konca r. 2008) tvorí tarifná odmena za 3 úkony právnej služby – prevzatie veci v novembri 2007 vo výške 1371 Sk + DPH + paušál 178 Sk – spolu 1809,49 Sk, podanie žaloby 7. novembra 2007 vo výške 1371 Sk + DPH + paušál 178 Sk – spolu 1809,49 Sk, účasť na pojednávaní 8. októbra 2008 vo výške 1456 Sk + DPH + paušál 190 Sk – spolu 1933,35 Sk.

Odvolací súd nepriznal právnym zástupcom žalobcu úkony – odpoveď na výzvu súdu zo dňa 13. decembra 2007 (trvá na nariadení pojednávania) a žiadosť o stanovenie termínu pojednávania, nakoľko sa podľa názoru odvolacieho súdu nejedná o písomné podania vo veci samej v zmysle § 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky. Takisto nebola priznaná odmena za úkon „Porada s klientom o podaní odvolania“, nakoľko vykonanie tohto úkonu nebolo podľa názoru súdu náležite preukázané (advokát predložil súdu iba kópie mailovej komunikácie s klientom). Bola priznaná náhrada cestovného (základná náhrada + spotrebované pohonné hmoty) v uplatnenej výške 580 Sk (zaokrúhlené na celé koruny nahor podľa § 7 ods. 7 zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách v znení účinnom do 31. decembra 2008). Taktiež bola priznaná náhrada za stratu času vo výške 1/60 výpočtového základu za rok 2008 v sume 317 Sk za 3 polhodiny – 951 Sk. Odvolací súd priznal odmenu za právne služby v roku 2009 – spolu 187,401 €. Tieto trovy tvoria odmenu za právne úkony – účasť na pojednávaní dňa 18. novembra 2009 – 53,49 € + paušál 6,95 € – spolu 60,44 €, dňa 17. decembra 2009 – 13,37 € + paušál 6,95 € – spolu 20,32 €. Náhrada cestovného (základná náhrada + spotrebované hmoty) – účasť na pojednávaní dňa 18. novembra 2009 – 21 € (zaokrúhlené na celé euro centy nahor), účasť na vyhlásení rozsudku dňa 17. decembra 2009 – 20,95 €. Náhrada za stratu času súd priznal vo výške 1/60 výpočtového základu za rok 2009 v sume 11,59 € za 3 polhodiny v sume 34,77 €. Odmena a náhrady boli zvýšené v zmysle § 18 ods. 3 vyhlášky (v znení účinnom od 1. júna 2009) o DPH, teda 157,48 € + DPH – spolu 187,401 €.

Náhradu trov konania je žalovaný povinný zaplatiť do rúk jeho advokáta J.. M.. A. C., P.. (§ 149 ods. 1 O.s.p.) v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

**Poučenie:** Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 17. decembra 2009

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v.r.  
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :  
Bartalská Dagmar